

An aerial perspective of a modern urban street. In the center, tram tracks run parallel to a road. A blue and white tram is visible in the upper left, and another is in the lower right. Pedestrians are walking on sidewalks, and a cyclist is on the left. The street is lined with modern buildings and greenery. A large blue diamond shape is overlaid in the center, containing the title text.

VUOSIKATSAUS 2023

**KAUPUNKIYMPÄRISTÖ-
LAUTAKUNTA
19.3.2024**

SISÄLLYSLUETTELO

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA.....	3
Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2023	3
Talousarvion toteutuminen 2023	5
 14 0 KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ.....	7
Toiminnan kuvaus	8
14 10 Kaupunkiympäristölautakunta	8
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	8
Talousarvion toteutuminen	9
14 20 Yhteiset palvelut	9
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	10
Talousarvion toteutuminen	10
14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö	11
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	11
Talousarvion toteutuminen	16
Tunnusluvut.....	17

Liitteet:

Liite 1: Sitovat tavoitteet 2023, Kaupunkiympäristö

Julkaisija

Vantaan kaupunki

3/2024

Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut

Kansikuva: Ratikka Heporinteen kohdalla, havainnekuva, Vantaan kaupunki/WSP

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

1 000 EUR	TA 2023	Muutokset 2023	MR-siirrot 2023	Uusi TA 2023	TP 2023	Tot.-%	Uusi TA - toteuma
TOIMINTATUOTOT	286 088	-32 400		253 688	265 612	105	-11 924
TOIMINTAKULUT	-240 034	-11 935	-330	-252 299	-252 030	100	-270
TOIMINTAKATE	46 054	-44 335	-330	1 389	13 583	978	-12 194

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2023

Vuodelle 2023 ominaista oli rakennusalan matalasuhdanne ja sen monet vaikutukset toimialalla aina kaupunkikehitys- ja kaavahankkeiden etenemisestä maanmyyntituloihin ja rakentamisen volyymiin. Vaikka Vantaalla myönnettyjen rakennuslupien kokonaismäärä vähenikin kolmanneksen (30 %) kymmenen vuoden keskiarvosta, kaupunkiin valmistui 3105 uutta asuntoa, mikä ylitti selvästi kaupungille MAL-sopimuksessa asetetun asuntotuotantotavoitteen 2640 asuntoa. Valmistuneista asunnoista 454 oli pientaloasuntoja. Uutta asuntokerrosalaa tuotettiin hyväksytyissä asemakaavoissa 151 486 k-m², mikä on 63 % Vantaan MAL-tavoitteesta.

Vuosi 2023 jää historiaan myös vuotena, jolloin Vantaan kaupunginvaltuusto päätti Vantaan ensimmäisen ratikkalinjan rakentamisesta ja hyväksyi ratikan hankesuunnitelman. Päätös on ehdollinen ja edellyttää valtion sitoutumista ratikan rakentamisvaiheen kustannuksiin osana valmisteilla olevaa MAL-sopimusta. Vantaan ratikasta odotetaan kaupungin merkittävintä kasvusuuntaa tulevana vuosikymmeninä ja se palvelee poikittaisena joukkoliikenneyhteytenä osana pääkaupunkiseudun pikaraitiotieverkostoa. Vuoden 2023 aikana kaupunginvaltuusto hyväksyi myös ratikan reitin varren kaupunkikehitystä ohjaavan kaavarungon, jonka mukaan reitin varrelle voisi vuoteen 2050 mennessä tulla 60 000 uutta asukasta ja 30 000 uutta työpaikkaa.

Kukoistavat kaupunkikeskustat -strategiapainopisteen osalta toimialalla valmisteltiin kaikkiin seitsemään kaupunkikeskustaan niille edellytetyt kehittämissuunnitelmat, jotka julkaistaan alkuvuodesta 2024. Myös kaupunginhallituksen perustamat poliittiset kaupunkikeskusten seurantaryhmät aloittivat toimintansa. Vantaan kaupunkikeskustoissa on käynnissä useita elinvoimaa, palveluita ja asuinympäristöjä kehittävää hanketta, kuten Myyrmäessä kaupunkikulttuuritalo ja opistotalo -kokonaisuus, Tikkurilassa osaamiskampus, Hakunilassa kulttuuri- ja urheilupuiston kehittäminen, Korsossa ja Koivukylässä keskustan uudistumista

ohjaavien kaavarunkojen valmistelu ja Elmon uimahalli, Kivistössä palvelukeskus Mosaiikin avautuminen uuteen kauppakeskukseen ja Colosseum-korttelin täydentyminen asunnoilla ja palveluilla. Aviapolikseen suunnitellaan uutta lukiota ja ilmailumuseota sekä useita asuinalueita.

Vantaa tähtää hiilineutraaliksi vuoteen 2030 mennessä lukuisin resurssiviisauden tiekartan toimenpitein. Viime vuonna toimialalla terävöitettiin etenkin luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tehtävää työtä ja valmisteltiin Luontoposiitivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma.

Toimialalla käytössä olevan maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä Matin kehitys on jatkuvaa. Mattia kehitettiin viime vuonna muun muassa katu- ja puistohankkeiden rakentamisen saralla toteuttamalla SAP-integraatio ja projektipankin kehitystyö sekä lukuisia pienkehitystoimia. Myös Matin 3D kaupunkimalli edistyi ja rinnakkaisesta kaupunkimallista voitiin luopua.

Keskeisenä johtamista ja esihenkilötyötä kehittävänä toimenpiteenä toimialalla toteutettiin laaja valmentavan johtamisen koulutuskokonaisuus.

Toimitilahankkeista vuonna 2023 valmistuivat muun muassa kolme uutta päiväkotia sekä Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus. Rakennusvaiheessa olivat Mårtendals-kampuksen päiväkotilaajennus sekä Kanniston koulun laajeneminen yhtenäiskouluksi. Useita kouluja ja päiväkoteja remontoitiin ja pihoja kunnostettiin. Merkittävimmät rakennusvaiheessa olevat hankkeet olivat Jokiniemen koulun, kulttuuritehdas Vernissan ja Mårtensdals skolan remontit.

Katuja rakennettiin muun muassa Annefredin alueella ja Manttaalitiellä Aviapoliksessa. Lisäksi rakennettiin Kivistön linja-autotermiinali, Vantaanlaaksontien kaistajärjestelyt ja Carl Edelfeltin aukiota ja Heureka siltaa Tikkurilassa. Kuusijärven pysäköintialueen laajennus valmistui ja Elmon urheilupuistossa tehtiin esirakentamistöitä. Hakunilan urheilupuistossa valmistui tekojääkenttä ja lumetuskontti. Kehä III:n kunnostus Askiston kohdalla valmistui yhteishankkeena valtion kanssa.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Toimialalle asetetuista sitovista tavoitteista toteutuivat täysin:

- Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita

- Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen
- Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä.

Osittain toteutuivat:

- Sote- ja Pela -kiinteistöjen salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty
- Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään
- Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen
- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla
- Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa.

Eivät toteutuneet lainkaan:

- Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 yht. 37,5 milj. euroa
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa.

Talousarvion toteutuminen 2023

Talousarvio vuodelle 2023 laadittiin vaikeasti ennustettavassa taloustilanteessa. Toimialan käyttötalouden tulot ylittivät muutetun talousarvion 11,9 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 0,3 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen:

- Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella rakennusvalvonnan tuottoja alennettiin 0,5 milj. euroa ja asemakaavoituksen tuottoja 0,1 milj. euroa.

- Kadut ja puistot -palvelualueen maankäyttökorvauksia ja maanlajitysmaksutuottoja laskettiin yhteensä 4,4 milj. euroa. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän osalta sekä tuottojen että kulujen määrärahaa nostettiin 2,5 milj. euroa. Ratikan toimintakuluja korotettiin 0,1 milj. euroa. Palvelualueen muita toimintakuluja korotettiin 5,4 milj. euroa kunnossapitoon painottuen.
- Joukkoliikenteen toimintakuluja korotettiin 0,3 milj. euroa johtuen kuntaosuuslaskutuksen raportointitavan muutoksesta, joka vastaa nyt Helsingin ja Espoon tapaa.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja alennettiin 25,3 milj. euroa maanmyyntivoittojen ja 0,5 milj. euroa mittaus- ja geopalvelujen osalta. Maanvuokrien toimintatuottoja korotettiin 0,3 milj. euroa. Kiinteistönhoidon toimintakuluja korotettiin 1 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköiden kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myyntituottoja alennettiin 4,4 milj. euroa. Tilahallinnan toimintakuluja korotettiin 1,7 milj. euroa sähkö- ja lämmityskustannuksia varten.
- Toimialalle kohdistettiin 892 000 euroa määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutuksia vuodelle 2023.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen tehtiin määrärahasiirtoja seuraavasti:

- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja siirrettiin 269 361 euroa.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja siirrettiin 60 899 euroa, josta 30 000 euroa kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueelle ja 30 899 euroa kadut ja puistot -palvelualueelle.

Kaupunkitilalautakunnalle esitetään seuraavat talousarviopoikkeamat vuoden 2023 talousarvioon:

- Kaupunkitilalautakunnan alaisten bruttoyksikköjen käyttötalouden toimintakulut yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät muutetun talousarvion n. 0,7 milj. euroa.
- Julkisen käyttöomaisuuden investointimenot ilman ratikkaa ylittivät muutetun talousarvion n. 2,2 milj. euroa.
- Kiinteän omaisuuden investointien tulot alittivat muutetun talousarvion n. 0,4 milj. euroa.

Vaikeasti ennustettava taloustilanne vaikutti myös investointeihin muun muassa yleisen kustannustason nousun ja materiaalien saatavuusongelmien vuoksi. Investointimenojen määrärahoja korotettiin yhteensä 33,9 milj. euroa vuoden 2023 aikana. Investointimenoja toteutui yhteensä 154,9 milj. euroa ja muutettu talousarvio alittui yli 24,7 milj. euroa.

Vuonna 2023 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan investointeihin:

- Uudisrakentamisen hankeryhmän 91 1 määrärahaa korotettiin 2,7 euroa Myyrmäen pysäköintilaitosrakennuksen osan ostamista varten.
- Julkisen käyttöomaisuuden investoinnit ilman ratikkaa investointimenoja korotettiin 13,2 milj. euroa. Ratikan hankeryhmää 938 varten määrärahaa korotettiin 2 milj. euroa.
- Kiinteän omaisuuden oston määrärahoja korotettiin 16 milj. euroa maanhankintoja varten. Kielotie 13 tontin oston osuus lisämäärärahasta oli n. 10,65 milj. euroa.
- Kiinteän omaisuuden investointien tuloja laskettiin 1,5 milj. euroa. Tulotavoite budjetoidaan maakauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille.

Lisäksi myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja siirrettiin 5 478 euroa julkisen käyttöomaisuuden liikennealueiden investointeihin.

14 0 KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Vastuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Puheenjohtaja: Anssi Aura

1 000 EUR	TA 2023	Muutokset 2023	MR-siirrot 2023	Uusi TA 2023	TP 2023	Tot.-%	Uusi TA - toteuma
TOIMINTATUOTOT	5 924	-600		5 324	5 484	103	-160
TOIMINTAKULUT	-15 237	-232	-99	-15 568	-15 259	98	-309
TOIMINTAKATE	-9 313	-832	-99	-10 244	-9 775	95	-469

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut - palveluyksikkö ja kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue.

14 10 Kaupunkiympäristölautakunta

1 000 EUR	TA 2023	Muutokset 2023	MR-siirrot 2023	Uusi TA 2023	TP 2023	Tot.-%	Uusi TA - toteuma
TOIMINTAKULUT	-167			-167	-112	67	-55
TOIMINTAKATE	-167			-167	-112	67	-55

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkiympäristön lautakunnan tehtäviin ei ole tullut muutoksia vuoden 2023 aikana. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunkiympäristölautakunta vastaa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, kaavoituksesta ja ympäristövastuullisuuden kehittämisestä. Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto vastaa rakennuslupa- ja valvontaviranomaisen tehtävistä sekä ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon kunnallisista viranomaistehtävistä.

Kaupunkiympäristölautakunta kokoontui vuoden 2023 aikana 12 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 174 asiaa (keskimäärin 15 asiaa per kokous).

Kokousmäärät pysyivät ennallaan suhteessa aiempiin vuosiin. Kokouksissa käsiteltyjen asioiden määrä laski hieman. Pieni vaihtelu vuosittaisissa asiamäärissä on normaalia, mutta asemakaavojen käsittelyyn on vaikuttanut myös rakentamisen suhdannetilanne, joka on viivästyttänyt etenkin kumppanuuskaavoitushankkeita.

Vantaan ratikan varren kaavoitus eteni monella tasolla. Alkuvuodesta hyväksyttiin koko ratikan reitin varren rakentamisen mahdollisuuksia tarkasteleva ratikan kaavarunko, jonka lisäksi vuoden mittaan hyväksyttiin mm. yli 10 ratikan katualueen kaavamuutosta. Ratikan varrelle sijoittui myös yksi vuoden suurimmista kaupunkikehityshankkeista, eli Muuran kaupunkikylät 1, joka on osa uutta Aviapoliksen alueelle tulevaa Muuran kaupunkikeskustaa. Vanhojen keskustojen kehittämiseen tähtäävistä hankkeista vuoden aikana hyväksyttäväksi etenivät mm.

Raappavuorenrinne 2 Martinlaaksossa, Viertolankuja 4 Tikkurilassa sekä kaavarungot Korsossa, Tikkurilassa ja Tikkurilan väritehtaan alueella. Hyväksyttäväksi edenneitä pientalokaavoja tai muita pientalosuunnitelmia olivat mm. Vaakapuisto Myyrmäessä, Rosenlund 2 Itä-Vantaalla sekä Katrinebergin kehityskuva Kivistössä. Elinvoimakavahankkeista merkittävimpiä olivat Jokiniemen osaamiskampus, Vehkalan kinkerien työpaikkakaava sekä Vantaan Energian power to gas –laitoksen kaavoittaminen Långmossebergenin alueelle.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto kokoontui vuoden 2023 aikana 14 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 146 asiaa (keskimäärin 10 asiaa per kokous). Lupajaoston käsittelemät asiamäärät putosivat merkittävästi edeltävään vuoteen verrattuna. Muutos johtuu suhdannetilanteen aiheuttamasta rakennuslupahakemusten määrän laskusta.

Kaupunginhallituksen perustamat kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seurantaryhmät kokoontuivat yhteiskokoukseen 30.3.2023, jonka jälkeen kukin seurantaryhmä on kokoontunut kerran loppukeväästä ja toisen kerran syksyllä. Seurantaryhmät ovat keskustelleet ja kommentoineet kehittämissuunnitelmien laatimista koskien kaupunkikeskusten rajausta, historiaa ja taustoja, nykytilaa ja visioita, tavoitteita, mittareita ja toimenpiteitä sekä valtuustokauden keskeisiä hankkeita. Seurantaryhmät ovat saaneet kehittämissuunnitelmaluonnokset valmiiksi siten, että ne voidaan esittää tarinakarttamuodossa talvella 2024. Tämän jälkeen seurantaryhmien työn painopiste siirtyy kehittämissuunnitelmien toteutumisen seurantaan.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristölautakunnan toimintakulut alittuivat noin 55 000 euroa. Alitusta tuli erityisesti henkilöstökuluista.

14 20 Yhteiset palvelut

1 000 EUR	TA 2023	Muutokset 2023	MR-siirrot 2023	Uusi TA 2023	TP 2023	Tot.-%	Uusi TA - toteuma
TOIMINTATUOTOT					4		-4
TOIMINTAKULUT	-2 413	-41	-11	-2 465	-2 344	95	-121
TOIMINTAKATE	-2 413	-41	-11	-2 465	-2 340	95	-124

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut tukivat palvelualueita hallinnolliseen muutoksenhakuun sekä yksityisoikeudellisiin riita-asioihin liittyvissä oikeudenkäynneissä. Yhteisissä palveluissa oli hoidettavana tilikauden aikana yhteensä 14 oikeudenkäyntiä, joita käsiteltiin hallintotuomioistuimissa, yleisissä tuomioistuimissa tai erityistuomioistuimissa. Oikeudenkäynnit hoidettiin pääosin toimialan omien lakimiesten toimesta.

Yhteisten palveluiden johdon assistenttipalvelut -tiimi on työskennellyt aktiivisesti johdon tukena, ja kehittänyt aktiivisesti toimialan tukipalvelu- ja toimintaprosesseja, kuten rakentanut ja ottanut käyttöön suunnitelmallisen MS Planner-sovellukseen pohjautuvan työkalun johtoryhmien vuosikello-työskentelyyn.

Talous- ja hallintopalveluiden taloustiimi kehitti vuoden 2023 aikana arvonlisävero-osaamistaan ja otti loppuvuodesta käyttöön Planner-suunnitteluohjelman.

Viestintä- ja vuorovaikutustiimissä työskentelyn painopisteinä ovat olleet muun muassa Vantaan ratikkahankkeen etenemisen, ja resurssiviisauden tiekartan teemojen viestintä sekä toimitilahankkeiden viestinnän kehittäminen. Vuonna 2023 tehtiin noin 200 mediatiedotetta ja uutista sekä 173 sisäilmatiedotetta. Asukastilaisuuksia toimialalla järjestettiin laajemmista kaavarungoista ja yleissuunnitelmista aina yksittäisiin kaavoihin liittyen 38 kpl ja Osallistuvavantaa.fi -kyselyitä 16 kpl.

Yhteiset palvelut vastasivat kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelusta. Työ jatkuu vuonna 2024. Toimialan raivaus- ja pelastushenkilöstö kartoitettiin vuoden 2023 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion n. 0,1 miljoonalla eurolla. Yhteisiin palveluihin kohdistettiin 10 823 euroa koululaisten ja opiskelijoiden kesätyömäärärahaa ja 41 000 euroa vuoden 2023 palkkaratkaisujen vaikutuksiin.

14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö

1 000 EUR	TA 2023	Muutokset 2023	MR-siirrot 2023	Uusi TA 2023	TP 2023	Tot.-%	Uusi TA - toteuma
TOIMINTATUOTOT	5 924	-600		5 324	5 480	103	-156
TOIMINTAKULUT	-12 657	-191	-88	-12 936	-12 803	99	-134
TOIMINTAKATE	-6 733	-791	-88	-7 612	-7 322	96	-290

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen yhteinen tavoite on luoda kestävästä kaupunkia, jossa sen asukkailla on hyvä elämä. Uuden kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti palvelualueen toiminnan tulee mahdollistaa taloudellisesti kestävästä ja elinvoimaista kaupunkia sekä hyviä asukaslähtöisiä palveluja, estää eriarvoistumista ja varmistaa hiilineutraalisuutta. Vuoden 2023 alussa voimaan tullut Yleiskaava 2020 ohjaa kaupunkirakenteen kehitystä strategian tavoitteiden mukaisesti.

Toimialan ja palvelualueen tavoitteisiin kirjattiin vuodelle 2023, että Vantaa on luontopositiivinen kaupunki vuonna 2030. Vuoden aikana laadittiin konsulttityönä luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelma: "Luontopositiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma". Toimintasuunnitelma ohjaa toimenpiteitä ja resurssitarpeita tuleville vuosille, jotta tavoitteeseen päästään. Resurssiviisauden tiekartan toteuttaminen on edennyt pääosin tavoitteiden mukaisesti. Tiekartan toimenpiteiden toteutumisesta on voinut seurata Ympäristövahdin kautta keväästä 2023 lähtien.

Vuoden 2023 aikana merkittäviä kaupunkikehityshankkeita ovat olleet ratikan kaavarunko ja ratikan raiteisiin liittyvät asemakaavamuutokset sekä ratikan varteen rakentuvien alueiden "ratikkakaupungin" suunnittelu. Tikkurilan värитеhtaan alueen kumppanuushanke yhdessä Tikkurila Oyj:n kanssa eteni kaavarunkovaiheeseen. Lisäksi Tikkurilassa Jokiniemen osaamiskampuksen asemakaavamuutos hyväksyttiin vuoden lopussa.

Ukrainan sota ja sen heijastuksena talouden taantuma ja rakentamisen matalasuhdanne on vaikuttanut palvelualueen toimintaan ja tulokseen. Asuntorakentamisen puolella kerrostalotyömaiden aloitukset ovat pienentyneet merkittävästi ja asemakaavoituksen puolella hankkeiden viivästyminen puolestaan on näkynyt kaavoitusprosessien kestossa.

Palvelualueella johtamis- ja esihenkilötyötä kehitettiin valmentavan johtamisen - koulutuskokonaisuuden kautta. Vuoden 2023 aikana tapahtui useita henkilöstövaihdoksia palvelualueen johdossa ja esihenkilöissä. Uusi kaupunkisuunnittelujohtaja aloitti työssään 1.9.

Keskeinen koko palvelualueen työtä ohjaavan Maankäyttö – ja rakennuslain (MRL) uudistuksen valmistelu eteni vuoden 2023 aikana ja valmistelutyö työllisti laajasti myös palvelualueella. Digitalisaatiota edistävä, rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki (RYTJ) tuli voimaan 1.1.2024 ja uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Jäljelle jäävä osuus MRL:sta tulee 1.1.2025 muuttumaan alueidenkäyttölaki, joka uudistuu lähivuosien aikana vielä kolmeksi eri laiksi: alueidenkäyttölaki, yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki. Lakiuudistuksien edellyttämät muutokset näkyvät voimakkaasti koko palvelualueen prosesseissa ja resurssoinnissa.

Ympäristökeskus toteutti seitsemää ulkoisen rahoituksen hanketta, joissa kehitettiin purkamisen kiertotaloutta (CIRCulT), lähiluonto-opastusta, ilmastopositiivisia alueita (Neutralpath), alueellisia energiapalvelumalleja (ENPA), Tuusulan kanssa Kiilan kiertotalousaluetta (Kiilan kiertola) sekä taloyhtiöiden energiatehokkuutta ja kiertotaloutta (Taloyhtiöklubi II). Lisäksi ennallistettiin Isosuota.

Ympäristöterveydenhuollon tarkastuksia jatkettiin valvontasuunnitelman mukaisesti keskeisiin kohteisiin. Valvontasuunnitelman mukaisiin tarkastustavoitteisiin ei aivan ylletty, vaikka tarkastusmäärät kasvoivatkin aiemmasta vuodesta. Tarkastuksia tehtiin yhteensä 1744 kpl. Ympäristöterveydenhuollolle tuli ilmoituksia ja hakemuksia toiminnan aloittamisesta, muuttamisesta tai lopettamisesta 464 kpl. Lähes kaikki pystyttiin käsittelemään tavoiteaikataulussa. Kaupungin pieneläinvastaanotto toimi normaalisti ja potilasmäärä oli 6174 kpl.

Ympäristövalvonnan valvontaohjelma toteutui laitosvalvonnan osalta melko hyvin. Eniten viranhaltijapäätöksiä tehtiin meluilmoituksista, 54 kpl ja poikkeamisista ympäristönsuojelumääräyksistä koskien öljysäiliöiden maahan jättämistä, 26 kpl sekä vesihuoltolain vapautushakemuksista 25 kpl. Ympäristölupapäätöksiä valmisteltiin jaoston päätettäväksi 7 kpl.

Ympäristöterveydenhuollon tarkastusten, ilmoitusten/hakemusten ja kaupungin pieneläinvastaanotolla hoidettujen potilaiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen

verrattuna. Ympäristönsuojelun ympäristövalvonnassa päätösmäärä pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, tarkastusten määrä laski jonkin verran.

Yhteistyössä valmisteltu Helsingin seudun MAL2023 suunnitelma oli alkuvuodesta luonnoksena lausunnoilla ja hyväksyttiin alkusyksystä eri tahojen toimesta. Tuusulan kanssa teetettiin ympäristöministeriön vihreän siirtymän rahoituksen turvin yhteinen selvitys Kiila - Ruotsinkylän kiertotalousalueesta. Työtä ohjattiin ympäristökeskuksen ja yleiskaavoituksen voimin.

Yleiskaava 2020 saatiin voimaan vuoden 2023 alussa. Kaava määrittelee lähtökohdat ja isot linjat kaupunkirakenteen kehittämiseksi. Yleiskaavan pohjalta laadittu ratikan kaavarunko hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa. Yleiskaavan voimaantulon myötä käynnistettiin toteuttamisohjelman työstäminen. Ensimmäisenä työvaiheena määriteltiin toimintamalli sekä teetettiin kaavatalousselvitys yleiskaavan laajimmista uusista rakentamisalueista. Lisäksi työpaikka-alueista käynnistettiin oma erillinen selvitys. Pientalo-ohjelma jatkui edelleen yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Viherrakenteen kehityskuvan eli Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA:n luonnos valmistui vuoden lopussa. VIVA:n osa on viheralueiden saavutettavuuden ja mitoituksen ohje SAAVU. Ohje vietiin erikseen kaupunkiympäristölautakunnalle tiedoksi syyskuussa. VIVA:n osana laadittiin ekologisen verkoston selvitys, jossa metsäisiin ja puustoihin, avoimin ympäristöihin ja vesistöihin liittyviä ekologisia verkostoja selvitettiin, ja esitettiin kehittämistoimenpiteitä.

Vantaan kokonaisuikentymättömyyden mallin laadinta jatkuu. Vantaa oli mukana SYKE:n vetämässä ekologisen kompensaaion pilotissa, jossa tutkittiin, miten olisi mahdollista kompensoida Kivistössä rakentamiseen kaavoitettavaa metsää.

Yleiskaavoitus vastaa useiden maankäyttöön liittyvien kaupungin ja kaupunkisuunnittelun lausuntojen laatimisesta. Vuonna 2023 näitä lausuntoja annettiin 20 kappaletta.

Asemakaavoilla luodaan edellytyksiä hyvälle kaupunkiympäristölle, asumiselle ja työnteolle sekä kaupungin kasvua mahdollistaville ja vetovoimaa kasvattaville palveluille. Kärkihanke Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaavan muutos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Alueelle rakentuu kampustoimintojen lisäksi huomattava määrä työpaikka- ja asuinrakentamista. Merkittäviä asuntokaavoja

valmistui Aviapoliksessa Muuraan ja Tikkurilantie 129:ään sekä Tikkurilassa Viertolankuja 4:ään. Tärkeitä työpaikkakaavoja valmistui mm. Kivistössä Vehkalaan ja Ainontielle. Vantaan Energian synteettisen hiilineutraalin kaasun valmistuslaitoksen (Power to Gas) ja polttoaineen jakeluaseman mahdollistava asemakaavan muutos Pitkäsuontie 2 ja 13 oli tärkeä kaavahanke resurssiviisauden tavoitteet huomioon ottaen.

Yleiskaavaa tarkentavista yleissuunnitelmista saatiin valmiiksi Katrinebergin kehityskuva sekä Tikkurilan kaavarunko.

Vuoden aikana valtuusto on hyväksynyt 26 asemakaavaa ja kaupunkiympäristölautakunta kaksi. Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaksi yleiskaavaa tarkentavaa yleissuunnitelmaa. Uusia asemakaavahankkeita on tullut vireille 24 kpl ja muita laaja-alaisia suunnitelmia 1 kpl.

Asemakaavahankkeita on ollut kaavoitusohjelman mukaisesti valmisteltavana kaikkiaan noin 100 kpl ja kaavarunkoja, -luonnoksia tai kehityskuvia 10 kpl. Kaavavalituksia tehtiin kolmesta kaavasta. Poikkeamispäätöksiä on tehty 30 kpl ja suunnittelutarveratkaisuja 9.

MAL-sopimukseen perustuvaa asuntokaavoituksen sitovaa tavoitetta, 240 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa, ei saavutettu. Vuonna 2023 hyväksytyissä asemakaavoissa on uutta asuntokerrosalaa 151 486 k-m², eli 63 % tavoitteesta. Pääasialliset syyt kaavojen viivästymiseen ovat erityisselvitysten aiheuttamat ennakoimattomat lisätyöt sekä rakentamisen suhdanteesta johtuva hankkeiden pitkittyminen.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on edennyt pitkälle. Vuonna 2023 hyväksyttiin 13 ratikan kaavaa. Vuoden 2023 loppuun mennessä ratikan kaavojen valmiusaste oli 15/21 hyväksyttyä kaavaa, eli 71 %. Vuoden 2023 loppuun mennessä 1. kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä on ollut 21 ratikan kaavaa eli 95 %. Vuonna 2023 oli nähtävillä yht. 12 ratikan kaavaehdotusta.

Kaavoitetusta uudesta asumisesta noin 96 % sijoittuu kestäväan kasvun joukkoliikennevyöhykkeelle. Kaupungin maan osuus kaavoitetusta maa-alasta on noin 39 %.

Toimintaympäristön muutoksena on havaittu, että muun muassa luontoarvot ja rakennussuojelu asettavat kaavoitukselle kasvavia vaatimuksia, mikä lisää työn määrää ja pidentää kaavahankkeiden aikatauluja. Lisäksi taloudellisen suhdanteen

heikentyminen lisää aikataulun ja toteutumisen epävarmuutta yksityisten hankkeiden kaavoituksessa.

Ukrainan kriisi ja korkotason nousu vaikuttivat selvästi vuoden 2023 rakentamisvolyymiin. Varsinkin kerrostaloasuntojen aloitukset pienenivät jälkimmäisellä vuosipuolikkaalla merkittävästi.

Rakennuslupahakemuksista riippuvat toimintatuotot vuonna 2023 olivat 3,96 milj. euroa. Tämä alitti muutetun talousarvion 0,1 milj. eurolla (n. 2,5 %). Kuukausitasolla toimintatuotot vaihtelivat välillä 0,15 milj. euroa (elokuu) ja 0,73 milj. euroa (maaliskuu). Toimintatuottojen talousarviota laskettiin syksyllä 0,5 milj. euroa. Toimintakulut olivat 3,2 milj. euroa ja alittivat muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla (6,7 %). Alittuma johtui osin siitä, että vielä alkuvuonna kaikkia vapautuneita vakansseja ei ole pystytty täyttämään johtuen haasteellista rekrytointitilanteesta. Toinen toimintamenojen alittumaan vaikuttanut asia oli rakentamislain voimaantulon siirtyminen, sillä siihen liittyvät kulut, kuten koulutukset ja tietojärjestelmämuutokset siirtyvät vuoteen 2024.

Vuosi 2023 oli tilastollisesti epäyhtenäinen. Varsinkin asuntoja valmistui varsin kohtuullinen määrä, mutta asuntorakentamisen luvitus supistui voimakkaasti. Asuntoja valmistui yhteensä 3105 kpl, mikä vastaa suunnilleen 10 vuoden keskiarvoa 3273, ja MAL-tavoite saavutettiin. Valmistuneista asunnoista 454 kpl oli pientaloasuntoja eli omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloasuntoja, mikä vastaa suunnilleen 10 vuoden keskiarvoa 485. Rakennuslupan saaneiden asuntojen määrä väheni edellisvuodesta n. 45 %, 2331 asunnosta 1324 asuntoon. Pientaloasunnoille rakennuslupia myönnettiin 253, mikä on alle puolet edellisvuoden tasosta 538. Kaiken kaikkiaan myönnettyjen rakennuslupien kokonaismäärä jäi 30 % alle 10 vuoden keskiarvon.

Keväällä 2023 eduskunta päätti uudesta rakentamislaki. Laki tulee voimaan 1.1.2025 lykkääntyen alkuperäisestä tavoitteesta vuodella. Rakennusjärjestys kytkeytyy vahvasti tulevaan rakentamislakiin. Luontevaa onkin, että rakennusjärjestyksen valmistelussa tähdätään siihen, että rakennusjärjestys tulisi voimaan yhtäaikaan uuden lain kanssa. Jos rakentamislain voimaantuloa päätetään lykätä vireillä olevien lakimuutosten takia, joudutaan rakennusjärjestyksenkin aikataulua harkitsemaan uudestaan.

Rakentamislaille on hyvin merkittävä vaikutus rakennusvalvontatoimeen. Uusi laki edellyttää mm. uusia toimintatapoja, kaupungin hallintosäännön päivittämistä sekä uutta rakennusvalvontataksaa. Tietojärjestelmiin tulee tehdä merkittäviä muutoksia. Henkilökuntaa pitää kouluttaa ja asiakasohjeet päivittää. Rakennusvalvonta tekee tiivistä yhteistyötä muiden kuntien, rakennustarkastusyhdistyksen sekä kuntaliiton kanssa lakiin valmistautumisessa.

Rakentamisen volyymi laskee todennäköisesti vuoden 2024 kuluessa. Joidenkin ennusteiden mukaan rakentaminen saattaa viritä vuoden jälkimmäisellä puolella. Asuinrakentamisen aloitukset vähenivät vuonna 2023 merkittävästi tippuen noin viidennekseen verrattuna kymmenen vuoden keskiarvoihin. Volyymin lasku tulee näkymään vuoden 2024 valmistuvien asuntojen määrässä. Jo aloitettujen hankkeiden määrän perusteella vuonna 2024 valmistuvien asuntojen määrä jäänee noin tuhanteen. Pientalorakentaminen jatkuu kohtuullisella tasolla.

Tietopalveluiden tavoitteena vuonna 2023 on ollut valmistautuminen 1.1.2024 voimaan tulevaan RYTJ-lakiin ja valtakunnallisen rakennetun ympäristön RYHTI-tietojärjestelmän vaatimuksiin.

Vantaa sai syksyllä 2023 Ympäristöministeriöltä hankeavustusta yli 200 000 euroa kumppanitestaukseen, jolla varmistetaan mm. alueidenkäyttöön liittyvien tietojen siirto Matti-järjestelmästämmme valtakunnalliseen Ryhti-järjestelmään. Valmistautuminen tiedonsiirtoon jatkuu edelleen tulevina vuosina mm. aineistojen laadun parantamisella, toimintamallien kehittämisellä sekä tietojärjestelmien kehitystyöllä.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen talousarviota alennettiin rakennusvalvonnan osalta 0,5 milj. euroa ja asemakaavoituksen osalta 0,1 milj. euroa. Asuntokysynnän lasku on heijastunut välittömästi rakentamiseen. Rakennusluvut, joista rakennusvalvonnan tuotot pääosin muodostuvat, haettiin aikaisempaa vähemmän. Asemakaavoituksen tuotot perustuvat uusiin asemakaavoihin, asemakaavamuutoksiin, poikkeamislupiin ja naapurien kuulemisiin. Tuotot laskivat varsinkin poikkeamisluvissa ja naapurien kuulemisissa, jotka useimmiten liittyvät selvästi vähentyneisiin asuinrakentamisen hankealoituksiin.

Talousarvioon kohdistettiin lisäksi 57 959 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 191 000 euroa vuoden 2023 palkankorotusvaikutuksia varten. Palvelualueen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion vajaalla 0,2 milj. eurolla johtuen ympäristökeskuksen talousarviota suuremmista projektituista. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion runsaalla 0,1 milj. eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2023			
Kaupunkirakenne ja ympäristö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Hyväksytyt asemakaavat kpl	24	30	28
Uusi asuntokerrosala k-m2	141 821	240 000	151 486
Poikkeamispäätökset	73	30	39
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m2	364 869	380 000	272 737
Aloitettut asunnot	2 033	2 300	647
Aloitettut rakennukset, kpl	543	480	349
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	421	300	464
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 490	1 800	1 744
Eläinlääkärin potilaat	5 949	5 800	6 174
Ympäristöluvut, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	121	130	131

Vantaa

Sitovat tavoitteet 2023, kaupunkiympäristön toimiala

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumisen arvio	Tila
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni							
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 37,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	45,6 milj. euroa	37,5 milj. euroa	Maata hankittiin vapaaehtoisin kaupoin, etuosto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 90 ha. Yritystontteja myytiin neljä ja vuokrattiin yksi. Työpaikkatonttien luovutusten tuoma työpaikkamäärän kasvu on noin 750 uutta työpaikkaa. Tuottajamuotoisia asutontteja luovutettiin vuokraamalla kolme kappaletta (ei myyty yhtään) ja pientalotontteja omakotirakentamiseen kaksi kappaletta.	Nettotulot 2023, mittarin mukaisesti yht. n. 16,4 milj. euroa. Maanmyyntivoitot: n. 8,8 milj. euroa. Maanvuokratulot: n. 7,2 milj. euroa. Tonttien luovutuskuntoon laittamisen kustannukset 0,2 milj. euroa. Maankäyttösopimuskorvaukset: n. 13,8 milj. euroa. Maanhankintamenot (pl. Kielotie 13): n. 13,2 milj. euroa. Erityisesti asutonttien heikon kysynnän vuoksi vuoden 2023 tavoitteeseen ei päästy.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Ei toteudu lainkaan ☐
1.4 Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita	Linjausten toimenpiteiden toteutuminen	Linjaukset valmistelussa ja lausuntokierroksella.	Uusien toimenpiteiden valmistelu aloitettu sekä otettu huomioon budjetoinnissa ja henkilöstösuunnittelussa.	Suunnitteluohjeet päivitetty. Hankepalautekysely valmis ja käytössä. Kaupungin ja konserniyhtiöiden roolijakoa tarkistettu. Kuusijärven hallintomalli laadittu. Kiinteistöjen ennakoivaa olosuhde- ja kuntoseurantaa kehitetty. Sisäilma-asioiden	Linjausten toimenpiteitä toteutetaan jatkuvana toimintana ja kehittämisprojekteina. Taloudelliset ja henkilöstöresurssitarpeet tuotu esiin kehysesityksinä.	Tavoite toteutui täysin.	Toteutuu täysin ☒

				menettelytapaohje päivitetty. Kiinteistöjen ylläpidon puitejärjestelyjä kilpailutettu. Rakennusten energiankulutusta seurattu energiansäästöryhmässä ja sovittu säästötoimista. Sisäilmakorjauksia, energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä ja tilamuutoshankkeita tehty suunnitelmallisesti.			
Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumis arvio	Tila
1.5 Sote- ja Pela - kiinteistöjen salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty	Salkut on määritelty myyntiä varten ja ensimmäinen niistä on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Tuottavuus- ja kasvuohjelma edellyttää kaupungin myyntitulojen kasvattamista vuosina 2021–2023.	Ensimmäinen salkku on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Myyntisalkun kiinteistöistä on tehty kuntoarviot ja - tutkimukset. Hyvinvointialueen kanssa on jatkettu neuvotteluja pitkäaikaisista vuokrasopimuksista, mutta HVA:lla ei vielä ole ollut valmiutta niitä allekirjoittaa. Tavoitteena oli myydä ensimmäinen osa salkkua vuoden 2023 aikana, mutta myynti ei toteutunut.	Myyntivalmistelut ovat edenneet kuntoarvioiden ja - tutkimusten osalta. Vuokrasopimukset on toimitettu HVA:lle allekirjoitettavaksi. Tavoitteen toteutuminen riippui pääosin HVA:n päätöksistä edetä vuokrasopimusten osalta, joita olisi tarvittu ennen kohteiden myyntiä sekä markkinakysynnästä myyntihetkellä.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi							
2.4 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä (>50 työpaikkaa)	3	8	Koivuhaassa on myyty noin 5 ha tontin laajennusosa, joka mahdollistaa yrityksen työpaikkojen lisäyksen noin 400–500 henkilöllä. Vehkalan yritysalueelta on vuokrattu tontti kahdelle rakennusalan yritykselle,	3 toimijan osalta mahdollistettu sijoittuminen ja laajentuminen. Kahden osalta neuvottelut ovat vielä kesken. Vuoden 2023 loppuun mennessä ei ehditä mahdollistaa tavoitteen mukaisen 8 uuden yrityksen sijoittumista Vantaalle. Tavoite ei toteudu yritysten lukumäärän	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain

laajentumispäätöksien määrä kasvaa				jotka työllistävät yhteensä noin 75 henkilöä. Lisäksi avustettu useaa toimijaa sijoittumaan yksityisille tonteille ja valmiisiin toimitiloihin.	osalta, mutta uusia työpaikkoja saadaan Vantaalle arviolta 600.		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumis arvio	Tila
2.5 Yritysten sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvittämistyöryhmän selvitystyö on valmistunut ja sen työn pohjalta tehtävät kehittämistoimet ml. myynnin ja markkinoinnin uudistus on toteutettu vuoden 2023 aikana	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Toimintamallia on kehitetty osana palvelualueiden toiminnan kehittämistä.	Uusittu toimintatapa on käytössä.	Uusi elinvoiman palvelualue aloitti 1.9.2023. Sijoittumispalveluiden kehittämiseen liittyvä perusorganisaatio ja siihen liittyvä resursointi otettu huomioon uudessa organisaatiossa. Uuden organisaation rakentamista jatketaan 2024 alkupuolella.	Työryhmän ehdotusten perusteella on toteutettu toimenpiteet, joiden mukaan hallintosääntö muuttui 1.9.2023. Tavoite toteutui lähes täysin. Elinvoimapalveluiden uusi organisaatio on kokonaisuudessaan valmis vasta keväällä 2024, joten joitakin pieniä muutoksia tehdään vielä 2024.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki							
3.1 Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee	Uusien palvelurakennusten valmistuminen (savusaunat, vuokratilat, grillikodot)	Yleissuunnitelma hyväksytty, kokemusvisio ja palvelukonsepti valmis	Uudet palvelurakennukset rakenteilla (yrittäjien tilat ja savusaunat)	Palvelurakennusten hankesuunnitelma valmistui 03/2023. Toteutussuunnitelmat valmistuivat 12/2023.	Rakentaminen alkaa 2024 (savusauna- ja pesuhuonerakennukset, infokatos-yleisö wc).	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteudu lainkaan
	Pysäköintialueen valmistuminen	Pysäköintialueen laajennus käynnissä	Pysäköintialue valmis kesäkuuhun 2023 mennessä	Pysäköintialueen rakentaminen.	Pysäköintialue avattiin käyttöön 09/2023.		Toteutuu osittain
	Kävijäseurannan käynnistäminen ja toteutus	Ulkoalueiden kävijäseurannan pilotti päättynyt ja ratkaisu löytynyt	Jatkuva ympärivuotinen kävijäseuranta käynnistetty ulkoalueilla. Mittauspisteet avainpaikoissa	Vuoden 2022 pilotista löytyi ratkaisu ulkoalueen kävijämääräseurantaan.	Kävijävirtojen keräämis- ja analysointiratkaisu hankittu 11/2023 ja mittauspisteet päätetty.		Toteutuu täysin

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumis arvio	Tila
3.3 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-sopimuksen mukainen kokonaistavoite on 2 640 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 528 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 264 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2021 yhteensä 3176 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 314 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 198 asuntoa.	Asuntotuotannon osalta MAL-tavoitteet säilyvät samana myös vuonna 2023 (sopimuskausi 2020–2023).	Osa vuosina 2021 ja 2022 käynnistyneistä asuinkerrostalohankkeista valmistui vuonna 2023. Tämä piti valmistuneiden asuntojen määrän kohtuullisella tasolla. Vuonna 2023 aloitettiin vain 647 asunnon rakentaminen.	Asuntoja on valmistunut 3115 kpl. Näistä valtion tukemia pitkän korkotuen asuntoja on 440 kpl ja asumisoikeusasuntoja on 172 kpl.	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteudu lainkaan
	Asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Asemakaavatuotanto 90 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Merkittäviä asuntokaavoja valmistui muun muassa Aviapoliksessa Muuraan ja Tikkurilantie 129:ään sekä Tikkurilassa Viertolankuja 4:ään.	Valtuuston hyväksymissä asemakaavoissa on yhteensä 151 486 k-m ² uutta asuntokerrosalaa.		Toteutuu osittain
3.4 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa	Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vuonna 2021 valmistui 378 pientaloasuntoa.	Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa. (Kaupungin strategian tavoite on päästä 600 valmistuneeseen pientaloasuntoon vuonna 2025.)	Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin valmistui vuonna 2023 452 asuntoa. Näistä omakoti- ja paritaloissa oli 359 kpl ja rivitaloissa 93 kpl.	Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin valmistui vuonna 2023 452 asuntoa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Ei toteudu lainkaan

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa

18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkonien, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.	Kokonaispäästöt 872 ja asukaskohtaiset päästöt 3,6 (kt CO2-ekv.)	7,5 %:n vähennys (keskimääräinen vuosittainen päästövähennys verrattuna vuoden 2020 päästöihin, jolla päätavoite eli hiilineutraali kaupunki	Päästötiedot vuoden 2022 osalta on saatu vuoden 2023 toukokuussa. Kaupunki on tehnyt yhteistyösopimuksen Vantaan Energian kanssa, jossa mm. kehitetään kaupungin oman rakennuskannan energiatehokkuutta ja	Kokonaispäästöjen olisi pitänyt laskea 15 % vuodesta 2020, mutta päästöt olivat laskeneet vain 7,2 %. Merkittävän päästöjen kasvu tapahtui kaukolämmön päästöissä, jotka kasvoivat 37 % kun niiden olisi pitänyt laskea	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
---	---	--	--	--	---	----------------------------	--

			vuonna 2030 saavutetaan).	suunnitellaan yhteisiä hankkeita. Kaupungin maan luovutuksella, asemakaavamuutoksilla ja maankäyttösopimuksilla mahdollistetaan Vantaan Energian hankkeiden eteneminen.	20 %. Tavoite toteutuu osittain liikenteen, öljy- ja sähkölämmityksen sekä maatalouden päästöjen osalla. Jätteiden käsittelyn ja käytösähkön osalla päästöt ovat tavoitteen mukaisia.		
Valtuustokauden tavoite 19. Vantaa on kiertotalouden edelläkävijäkaupunki							
Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.	Kaupunkiympäristön toimiala hakenut Ekokompassi-sertifikaattia.	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassin sertifikaatin mukaista. Todennetaan vuosiraportilla.	Katon Ekokompassi sai sertifikaatin vuoden 2022 lopussa. Ekokompassin vuosiraportointi jätetään sertifikaatin myöntäneelle Kinos Oy:lle huhtikuun lopussa.	Katon Ekokompassi sai sertifikaatin vuoden 2022 lopussa.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu täysin
	Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin toimialalla kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä	Kaupunkikulttuurin toimiala käynnistää Ekokompassin käyttöönoton syksyllä 2022.	Kaupunkikulttuurin toimialalla Ekokompassin käyttöönottoauditoinnit on toteutettu kaikissa kirjasto- ja asukaspalveluiden ja kulttuuripalveluiden toimipisteissä.	Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän hankinnasta toimialalle on tehty päätös ja järjestelmä on tilattu. Ympäristöjärjestelmään kuuluva alkukartoitus on aloitettu kaikilla palvelualueilla. Alkukartoitukseen kuuluvat jätehuollon nykytilan kartoitukset on tehty valmiiksi kolmella palvelualueella. Alkukartoitukset jatkuvat vuoden 2024 alkupuolella ympäristövaikutusten arvioinnilla, jonka jälkeen jatketaan palvelualueiden ympäristöohjelmien laatimisella. Ekokompassin	Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan organisaatio muuttui vuoden alusta, joten sertifikaattiauditointia kannattaa tavoitella kahden palvelualueen sijaan koko toimialalle kokonaisuutena. Auditointi tehdään suunnitelman mukaan vuoden 2024 aikana.		Toteutuu osittain

				ensiauditointi tehdään vuoden 2024 aikana.			
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä							
Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
20.1 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Resurssiviisauden tiekartan "Monimuotoinen luonto" -kaistan toimenpiteitä toteutetaan suunnitelmallisesti.	Tavoitteet kirjattu tiekarttaan	Tiekartan edellyttämät toimenpiteet suunniteltu ja toimeenpano käynnistetty	Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelmatyö käynnistyi vuoden alussa ja työhön valittiin konsultti. Työlle muodostettiin pajoista ja asiantuntijoista koostuva ohjausryhmä. Konsulttityö valmistu vuoden loppuun mennessä ja siinä esitettyjä toimenpiteiden toteuttaminen on käynnistynyt.	Tiekarttaa toteutetaan tällä hetkellä yhteensä 38 toimenpiteellä (3 valmiina, 9 toteutusvaiheessa ja 16 on jatkuvan käytännön toimenpidettä).	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa							
22.1 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Katu- ja puistosuunnitelmien valmistumisprosentti, ratikkakatuojen asemakaavojen lautakuntakäsittelyt (prosenttia), vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten	Taustaselvityksiä ja kaavarunkoluonnosta tehty. Ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset esitelty ja seuraavat valmisteilla. Katualueiden asemakaavat edistyneet katusuunnittelun aikataulussa.	Kaikki katu- ja puistosuunnitelmat valmiit, asemakaavoista kaikki käyneet ensimmäisessä lautakuntakäsittelyssä, vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten.	Katusuunnitelmia ja asemakaavoja edistetty, vaikutustenarviointien kokonaisuus saatettu loppuun. Vantaan ratikan rakentamisesta on tehty päätös kaupunginvaltuustossa.	Katu- ja puistosuunnitelmista valmiina 84 %, asemakaavoja käynyt ensimmäisessä lautakunnassa 95 %. Vaikutusten arviointien kokonaisuus valmis.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl: 99 600 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 120 000 nousua / arkipäivä	Kaikki linjastomuutokset on toteutettu ja runkolinjapysäkit saatu parannettua. Syksyllä 2023 aloittivat runkolinjat 520 ja 530, joita liikennöidään sähköbusseilla. Luhtitie ja sen pysäkit ovat käytössä suunnitellusti.	133 218 nousua/arkipäivä. HSL:n marraskuun bussien nousijamäärät ovat jopa 12 % suuremmat kuin vuonna 2019. Juna-liikenteen nousijamäärät sen sijaan laskivat ratatöistä johtuneesta lähijunaliikenteen merkittävästä harventumisesta.		Toteutuu osittain

	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 956	Pyöräilyindeksi: 1265	Pyöräilyä edistetään monipuolisesti pyöräliikenteen edistämishjelman ja tavoiteverkon pohjalta kehittämällä erityisesti pyöräilyn infraa ja pysäköintiä. Pyöräliikenteen pääreittien opastus valmistui. Pyöräilyn mittarointia on tarkoitus myös kehittää.	Pyöräilijämäärä kasvoi 2 % vuodesta 2022 (indeksi=980), mutta on edelleen koronaa edeltävää aikaa alempana.		Ei toteudu lainkaan
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	14 km	Vantaankoskentien pyörätien parannus (pääreitti II vl. Syväkiventie – Tikkurilantie) 0,6 km, Luhtitien uusi osuus 0,9 km ja Asematie 0,2 km sekä Kehä III:n ja Askistentien varsi (väl. Espoo-Tavastkullantie, pääreitti II) noin 2 km.	Kuvatut kohteet rakentuivat 2023 aikana. Pääpyöräreittejä vuoden 2023 loppuun mennessä oli 16,2 km.		Toteutuu täysin

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
27.1 Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Jokaisen suuralueen keskustaan on laadittu kehittämissuunnitelma.	Kehittämissuunnitelmia ei ole.	Kehittämissuunnitelmat on laadittu.	Kehittämissuunnitelmien sisältöjä valmisteltiin yhteistyössä seurantaryhmien kanssa ja julkaisutapa esiteltiin kh:n iltakoulussa 27.11.2023.	Kehittämissuunnitelmat on valmisteltu.		Toteutuu täysin
	Jokaisella keskustalla on oma tarinakartta.	Tarinakarttoja ei ole.	Tarinakartat ovat verkossa myös kuntalaisten katsottavissa.	Kehittämissuunnitelmien julkaisutapa on käsitelty kh:ssa 27.11.2023. Verkkajulkaisu toteutuu Arcgis -pohjaisella Tarinakartta-työkalulla. Julkaisujen viimeistely on	Verkkajulkaisujen viimeistely käynnissä. Valmistuvat keväällä 2024.		Toteutuu osittain

				käynnissä. Julkaisuajankohta keväällä 2024.			
Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
27.2 Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen	Pysäköintiyhtiön perustamisen edellytykset selvitetty	Selvitystyö aloitettu	Selvitys valmis	Toimintamallia ja konsernirakennetta suunniteltu, verottajalta saatu ennakkoratkaisuhakemus verokohtelusta. Konsernirakenteen alustava kartoitus käynnissä. Konsernijaosto tehnyt päätöksen yhtiön perustamisesta.	Toteutus etenee suunnitellusti.	Tavoite toteutui täysin.	Toteutuu täysin
27.3 Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltynä.	Erikseen määriteltyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltynä.	Työryhmä on aloittanut toimintansa.	Vision luonnos on valmistelussa, keskeisimmät tavoitteet ja toimenpiteet määritelty.		Toteutuu osittain
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen							
28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti	Kunta 10 kapeikot on paikallistettu ja toimenpiteet luotu	Valmentavaa johtamista on mitattu Kunta10 vuonna 2020 sekä mitataan vuonna 2022.	Esihenkilöt on ohjattu Valmentavan johtamisen esihenkilövalmennukseen (tai muihin tukitoimien pariin), jos taidoissa on ollut Kunta10 2022 puutteita. Seurantakyselyssä 2023 syksyllä näiden yksiköiden valmentavan johtamisen toimintatapa on edennyt merkittävästi. V. 2023 raportoinnin yhteydessä ilmoitetaan v. 2022 lähtötason luvut.	Kunta10-tulokset vuodelta 2022 käyty toimialoilla yksiköissä läpi, tunnistettu voimavarat ja kehittämiskohteet yksiköittäin myös Johtamisen osa-alueella. Portaaliin kirjattu toimenpiteitä. Toimialoilla toteutettu valmentavan johtamisen valmennuksia, lisäksi toteutettu avoimia kaupunkitasoisia esihenkilövalmennuksia. Saatavuusohjelman tukirahoitusta ohjattu tarvittaessa toimialoille.	Toteutettu välikysely Kevan kyselyllä. Mittaristo ei aivan yhtenevä Kunta10 mittariston kanssa. Kaupunkitasoisesti Valmentavan johtamisen taso näyttää valikoiduissa yksiköissä säilyneen hyvin samalla tasolla kuin Kunta10 kyselyssä.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain

				Valittuihin yksiköihin toteutettu välikysely Kevan työhyvinvointityökalulla. Yksiköt käynnistävät jatkokehittämisen tulosten avulla.			
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen							
Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Systemaattista työtä on ollut vain varhaiskasvatuksessa.	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2023 osalta.	Työyhteisöille ja toimialoilla ovat saaneet tukirahoitusta Kunta10-tulosten pohjalta saatavuusohjelman toteutumiseksi. Rahoitusta hakenut 22 yksikköä. Kaupunkitasoinen perehdyttämisen tukimateriaali ja verkkoperehdytys kaikille työntekijöille uudistettu ja vertaismentoroinnin uudistamistyö käynnissä. Lähtöpalautekyselyn raportit palvelualueille. Marraskuussa toteutettu seurantakysely eniten tukea tarvinneiden yksiköiden osalta. Työkykyyn liittyvän ennakointitiedon osalta Vantaa on tehnyt yhteistyötä Kevan kanssa. Uusia varhaisen tuen palvelutuotteita otettu käyttöön yksilötasolla. Varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatilliseen pätevöitymiseen on ohjattu omaehtoisen koulutuksen tukea. Uudistettu kaupungin rekrytointi-ilme ja suunnitelma markkinoinnista käynnistynyt. 1.6. ja 1.8.2023	Saatavuusohjelman toimenpiteitä toteutettu. Toimenpiteistä osa jatkuu vielä vuoden 2024 ajan. Työ käynnissä aktiivisesti hr:ssä ja toimialoilla.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain

				toteutettu palkantarkistuksia, joissa ollut vahva kohdennus saatavuuteen (mm. varhaiskasvatus, nuorisotyö).			
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen							
Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2023	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot	Koko Vantaa ilman sotea ja pelaa 4,7 % (6/22) ja mielenterveysperusteiset 1,4 %	Koko Vantaa 4,3 % ja mielenterveysperusteiset 1,3 %	Esihenkilötyö, valmennukset, työterveyshuoltoyhteistyö sekä työkyky - ja työsuojeluasiantuntijoiden työ toimialojen kanssa. Varhaisen tuen palvelut.	Sairauspoissaolot: 6 %, mielenterveysperusteiset: 1,11 %	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain

